

Sijoittajakoulu #14

Verotus

Pääomatulojen verotus (yksityishenkilö)

- **Pääomatuloja** ovat omistuksista kuten osakkeista, vuokra-asunnosta tai metsästä kertyneet tulot.
- Pääomatuloista maksetaan 30 % veroa aina 30 000 euroon asti. Tämän ylittävistä pääomatuloista maksetaan suurempi 34 %:n vero.
- talletustilien ja joukkovelkakirjojen korkotuotoista maksetaan kiinteä lähdeveroa (30 %)
- Pääomatuloista saa vähentää mahdolliset tappiot, sijoituslainojen korot ja näiden tulojen hankkimisesta koituneet kulut (esim. koulutukset).

Esimerkki

Asuntosijoittaja Saija saa vuodessa vuokratuloja kulujen ja sijoituslainojen korkojen vähentämisen jälkeen 50 000 euroa.

Hän maksaa veroja:

30 000 eurosta → 9 000 e (30 %)

20 000 eurosta → 6 800 e (34 %)

Yhteensä: 15 800 e

Osakesijoittajan verotus

- Osakesijoittaja saa pääomatuloja **osingoista** ja **myyntivoitoista**.
- Pörssiyhtiön osingoista 15 % on verovapaata ja 85 % veronalaista tuloa.
- osinkojen verot tilitetään automaattisesti osingonmaksun yhteydessä (ennakonpidätys = 25,5 %)
- Verohallinto saa näistä tiedot suoraan osakevälittäjältä ja laatii tietojen pohjalta esitäytetyn veroilmoituksen, jonka sijoittaja tarkistaa. Verot maksetaan lopullisen veroilmoituksen perusteella.

Esimerkki

Osakesäästäjä Heikki saa arvo-osuustililleen omistamiltaan yrityksiltä 2 000 euron osingot.

Osingoista 15 % eli 300 euroa on verovapaata.

Lopuista osingoista (1 700 e) maksetaan 30 %:n vero = 510 e.

Yhteensä osingoista tilitetään siten veroa 25,5 % ($510/2\,000$)

Myynti- eli luovutusvoittojen verotus

- Luovutusvoittojen verotuksen periaate on yksinkertainen:

$$\text{MYYNTHINTA} - \text{HANKINTAHINTA} = \text{LUOVUTUSVOITTO}$$

Hinta, jolla osakkeet tai rahasto-osuudet myydään: ts. raha joka ilmestyy sijoittajan tilille.

Joko **todellinen hankintahinta** tai sitten sovelletaan **hankintameno-olettamaa**:
20 % myyntihinnasta jos omistettu alle 10 v.
TAI
40 % jos omistettu yli 10 v.

(FIFO-periaate)

Määrittää maksettavan veron.
Luovutustappiot saa vähentää verotuksessa seuraavat viisi vuotta.

Esimerkki

Osakesäästäjä Leena osti 500 kpl Nokian osakkeita hintaan 4 e/kpl.

Möhemmin Leena osti 500 osaketta lisää, tällä kertaa hintaan 6 e/kpl.

Lopulta Leena myi puolet osakkeistaan hintaan 8 e/kpl.

Luovutusvoitto oli FIFO-periaatteen mukaisesti:
 $4\,000 - 2\,000 = 2\,000 \text{ e}$

Tehtävä:

Pohdi vierustoverisi kanssa, mitkä seuraavista kuluista on vähennettävissä pääomatuloista verotusta varten.

**Osakesäästämisen
jatkokurssin hinta**
(120 euroa)

**Kauppalehden
vuositilaus**
(369 euroa)

Opintolainan korot
(kun opintolainalla on
ostettu osakkeita)

**Taksimatka omistamasi
yrityksen yhtiökokoukseen**
(35 euroa)

**Työhuoneen käyttäminen
kotona sijoittamiseen**
(esim. 450 euroa/vuosi)

**Suomen Osakesäästäjien
jäsenmaksu**
(38 euroa/vuosi)

Sijoituslainan korot
(vakuutena oma
asunto)

**Maksullinen
osakeanalyysipalvelu**
(200 euroa/vuosi)

**Warren Buffetin
elämäkerta**, jossa hän
kertoo sijoitusfilosofiastaan
(39 euroa)

Esimerkki: Hankintameno-olettaman hyödyntäminen osakekaupoissa

Antti osti 1 000 kpl yhtiö A:n osakkeita vuonna 2000 hintaan 4 €/kpl. Ostohinta oli siten kokonaisuudessaan 4 000 euroa. Välityspalkkio oli 50 €

Vuonna 2020 Antti myi yhtiö A:n osakkeet hintaan 30 € / kpl. Myyntihinta oli kokonaisuudessaan 30 000 euroa.

Koska Antti oli omistanut osakkeet 20 vuotta, hän voi hyödyntää 40 %:n hankintameno-olettamaa. Tällöin osakkeiden ostohinnaksi oletetaan 40 % myyntihinnasta eli $40\,000 \times 0,4 = 16\,000$ euroa. Verotettavaksi myyntivoitoksi tulee tällöin $30\,000 - 16\,000 = 14\,000$ euroa, josta Antti maksaa veroa 30 % eli 4 200 euroa.

Ilman hankintameno-olettamaa verotettava myyntivoitto olisi $30\,000 - 4\,050 = 25\,950$ euroa, josta Antti maksaisi veroa 30 % eli 7 785 euroa.

Hankintameno-olettaman avulla Antti säästi verotuksessa $7\,785 - 4\,200 = 3\,585$ euroa.

Harjoitustehtävä:

Laske alla olevien henkilöiden maksamat pääomaverot.

Henkilö 1

Pääomatulot vuonna 2021:

- osinkoja 10 000 euroa
- myyntivoittoja 8 000 euroa
- myyntitappioita 2 000 euroa
- sijoitustoiminnan muut kulut: 1 000 e

Tulot yhteensä: 18 000 e

Vähennettävät kulut: 3 000 e

Veronalaisia pääomatuloja:

$$8\,500 + 5\,000 = 13\,500 \text{ e}$$

Pääomaverot: $13\,500 \times 0,3 = 4\,050 \text{ e}$

Nettotulot: 10 950 e

Henkilö 2

Pääomatulot vuonna 2021:

- myyntivoittoja 70 000 euroa
- vuokratuloja 10 000 euroa
- sijoituslainan korot 10 000 euroa

Tulot yhteensä: 80 000 e

Vähennettävät kulut: 10 000 e

Veronalaisia pääomatuloja: 70 000 e

Pääomaverot:

$$30\,000 \times 0,3 = 9\,000 \text{ e}$$

$$40\,000 \times 0,34 = 13\,600 \text{ e}$$

Yhteensä: 22 600 e

Nettotulot: 47 400 e

Yritysten verotus omistajan näkökulmasta

Yritysten tekemää liikevoittoa verotetaan kahteen kertaan. Yritys maksaa ensin voitosta **yhteisöveroa**. Se oli Suomessa 20 % vuonna 2021.

Toisen kerran veroa maksetaan, kun voitto tilitetään omistajille osinkoina. Näistä osingoista maksetaan pääomaveroa, jonka suuruus riippuu verottomien osinkojen osuudesta (pörssiyhtiöillä 15 %) ja pääomatulojen suuruudesta (30–34 %).

Sekä yhteisövero että pääomatulojen verotus heikentävät sijoittajan omistuksista saatavaa tuottoa.

Maksettavia veroja voidaan vähentää verosuunnittelulla. Esimerkiksi kansainväliset yritykset usein siirtävät voittojaan maihin, joissa yhteisöverot ovat alhaisemmat. Tämä voi tapahtua konsernin sisäisillä lainoilla tai muilla keinoilla.

Esimerkki

Pörssiyhtiö A tekee liikevoittoa 100 000 euroa.

Liikevoitosta maksetaan yhteisöveroa 20 % eli 20 000 e.

Loput 80 000 jaetaan osinkoina yhdelle* omistajalle:

- verottomia osinkoja 15 % eli 12 000 e
- verollisia osinkoja 68 000 e
 - 30 000 e → 30 %:n vero = 9 000 e
 - 38 000 e → 34 %:n vero = 12 920 e
- yhteensä = 21 920 e

Maksetut verot kokonaisuudessaan **41 920 e** eli 41,9 % liikevoitosta.

*Esimerkki on kuvitteellinen. Osinkojen verovapaus 15% koskee pörssiyhtiöitä = pörssiyhtiöllä tulee olla yli 500 omistajaa.

Miten pääomatuloja pitäisi verottaa?

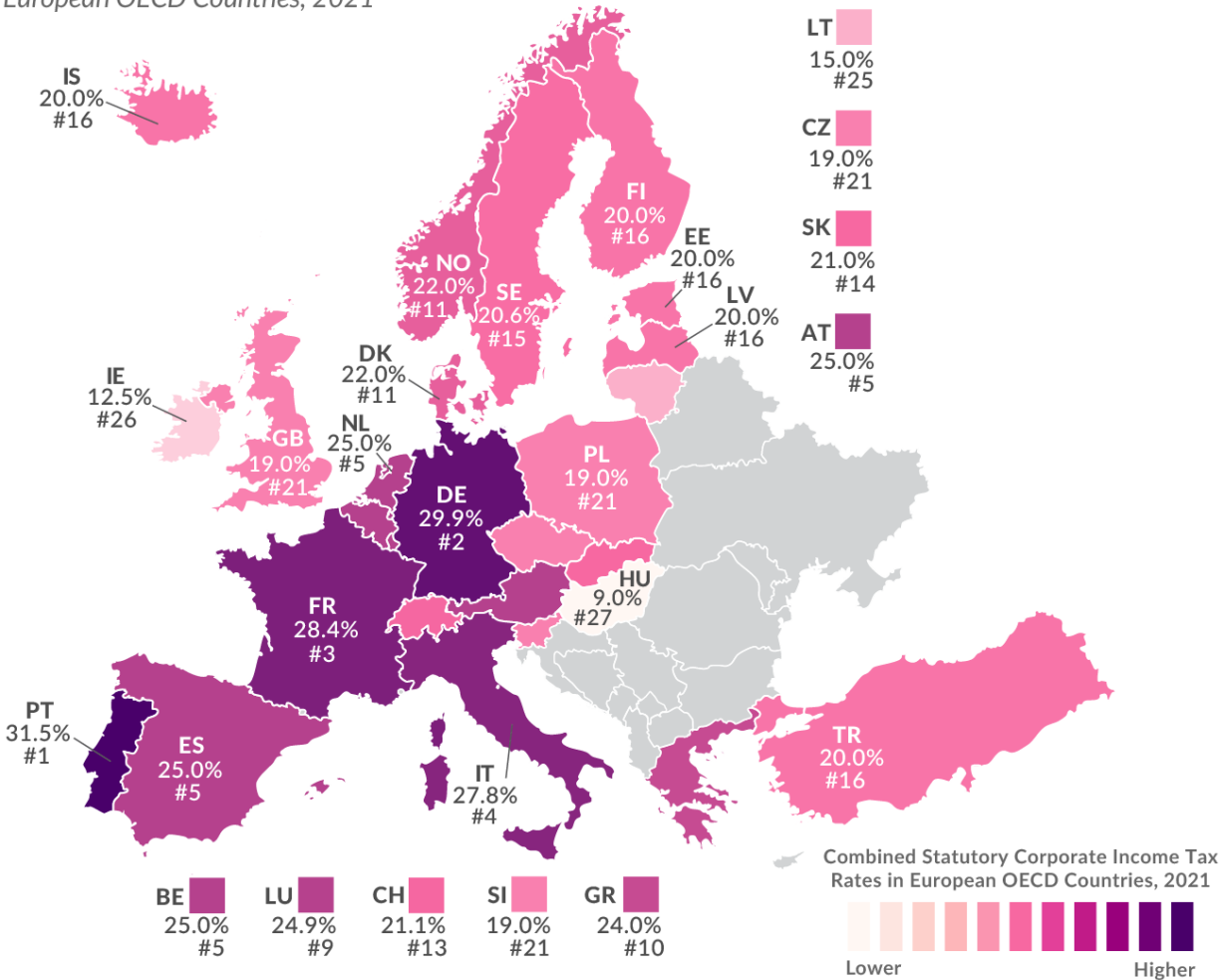
Julkinen sektori rahoittaa toimintansa keräämällä veroja. Näiden verojen kohdentuminen on yksi politiikan kiivaimpia kysymyksiä. Toisaalta verorasituksen pitäisi jakautua oikeudenmukaisesti, mutta samalla sillä on vaikutuksia ihmisten kannustimiin tehdä töitä tai perustaa yrityksiä.

Miten pääomatuloja tulisi mielestäsi verottaa? Pohdi vierustoverisi kanssa, miksi jotkut haluavat kiristää pääomaveroa ja toiset keventää. Mitä erilaisia hyötyjä ja haittoja pääomatulojen verottamisessa on?

Vuonna 2020 valtio keräsi pääomatulojen verotuksella noin 3 miljardia euroa.

Corporate Income Tax Rates in Europe

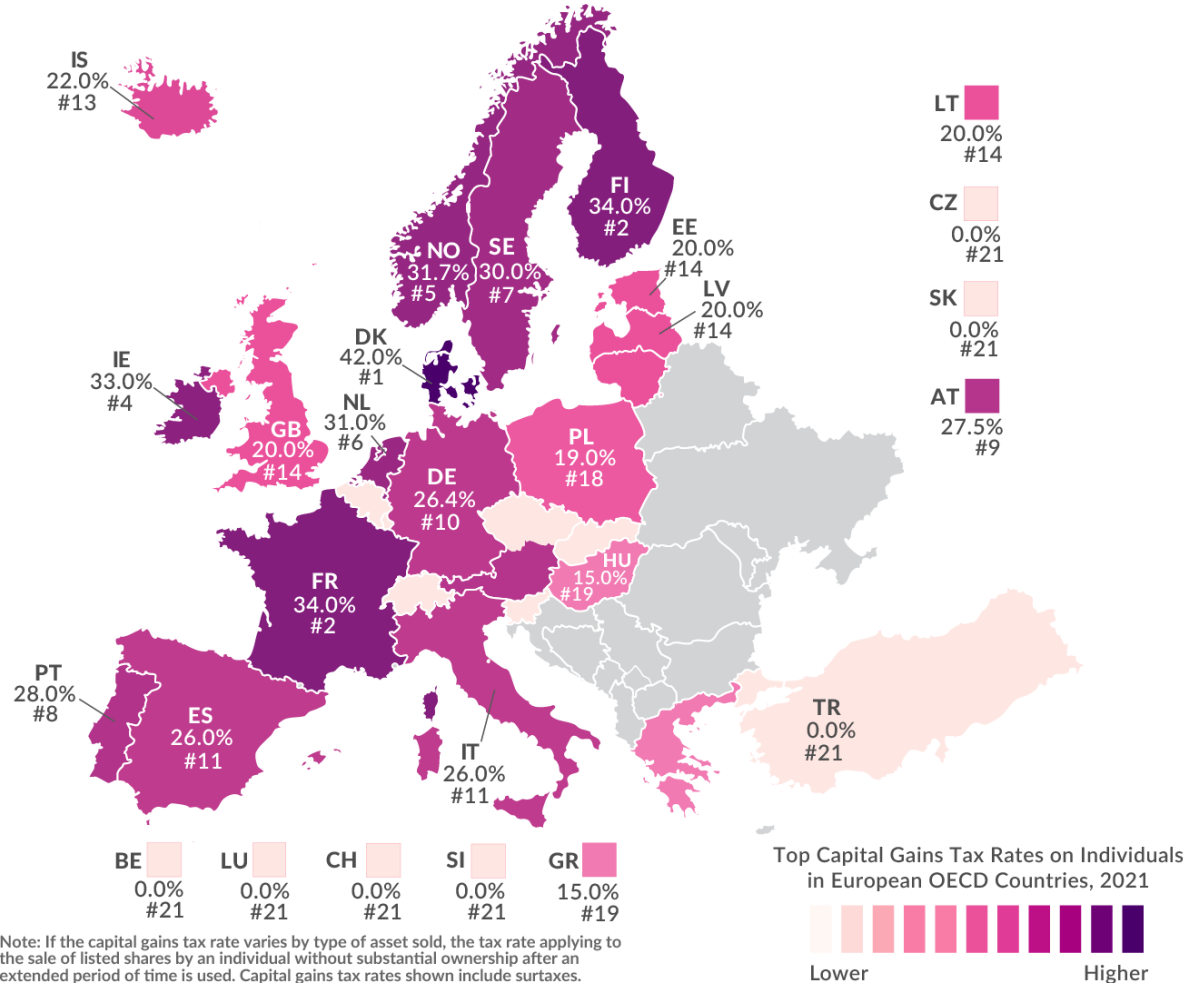
Combined Statutory Corporate Income Tax Rates in European OECD Countries, 2021

Note: Combined statutory corporate income tax rates include both central and subcentral corporate income tax rates.
Source: OECD, "Tax Database: Table II.1. Statutory corporate income tax rate;" and Bloomberg Tax, "Country Guide."

Capital Gains Tax Rates in Europe

Top Capital Gains Tax Rates on Individuals in European OECD Countries, 2021

Note: If the capital gains tax rate varies by type of asset sold, the tax rate applying to the sale of listed shares by an individual without substantial ownership after an extended period of time is used. Capital gains tax rates shown include surtaxes.
Source: Bloomberg Tax, "Country Guide;" and PwC, "Worldwide Tax Summaries."

Yhteisövero (vas.) ja pääomatulojen verotus (oik.) Euroopassa vuonna 2021.
Vertailu on suuntaa antava. Esimerkiksi pääomatulojen verotuksessa saattaa olla progressiota (kuvassa ylin marginaalivero).
Valtioilla on myös erilaisia käytäntöjä siinä, millaisia vähennyksiä veroista saa tehdä.

Arvo-osuus- vai osakesäästötili?

Osakesäästötili (OST)

- Talletuksia enintään 50 000 euroa.
- OST:lle saa hankkia osakkeita vain julkisesti noteeratuista yrityksistä.
- OST:lle maksetuista osingoista ja sen sisällä tehdyistä kaupoista ei joudu maksamaan veroja, mikä vahvistaa korkoa korolle ilmiötä.
- Verot maksetaan vasta, kun tilillä olevat rahat lunastetaan käyttöön. Näin nostetuista voitoista maksetaan 30–34 %:n verot.
- Hankintameno-olettamaa ei voi hyödyntää eikä tappioita vähentää verotuksessa (paitsi sulkiessa tappiolla olevan OST:n)

Arvo-osuustili (AOT)

- ▶ Arvo-osuustilille voi hankkia mitä tahansa arvopapereita (osakkeet, rahastot, johdannaiset, ETF:t).
- ▶ Osingoista ja myyntivoitoista maksetaan verot heti, mutta 15 % osingoista on verovapaita.
 - Ulkomaisten yritysten osingoista maksettu lähdevero hyvitetään* tässä yhteydessä.
- ▶ Tappiot saa vähentää verotuksessa.
- ▶ Hankintameno-olettamaa saa hyödyntää.

*Ulkomaiset lähdeverot pitää hakea ja prosessi voi olla monivuotinen.

Tehtävä

Tutustu opettajan jakamaan monisteeseen pääomatulojen verotuksesta ja tee monisteen lopussa olevat tehtävät.